MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia krízového riadenia
Drieňová 22, 86 056 Bratislava

Podľa rozdeľovníka

váš list číslo/zo dňa	naše číslo	vybavuje/linka	miesto
	SKR-COKP2-2026/001268-017	Ing. Vladimír Kartík 02 48593204	Bratislava 25.06.2026

Vec
Metodické usmernenie k postupu okresných úradov a orgánov územnej samosprávy pri aplikácii odporúčaných opatrení na ochranu obyvateľstva v podmienkach výskytu extrémne vysokých teplôt (II. a III. stupeň meteorologických výstrah).

V súlade so zákonom č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a s využitím odborných odporúčaní Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“) vydáva Sekcia krízového riadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky toto metodické usmernenie.

Čl. I
Predmet úpravy

1. Účelom tohto metodického usmernenia je zjednotenie odporúčaných postupov a koordinácie preventívnych opatrení zameraných na zmiernenie negatívnych dopadov nepriaznivých klimatických javov (extrémnych teplôt) na zdravie a životy obyvateľstva.
2. Toto metodické usmernenie má preventívny a koordinačný charakter. Výskyt extrémne vysokých teplôt sám osebe automaticky neznamená dôvod na vyhlásenie mimoriadnej situácie. Vyhlásenie mimoriadnej situácie prichádza do úvahy až v prípade, ak následky extrémnych teplôt spôsobia reálne ohrozenie života, zdravia, majetku alebo základných potrieb obyvateľstva na konkrétnom území.
3. Za extrémne vysoké teploty sa na účely tohto materiálu považujú stavy indikované Slovenským hydrometeorologickým ústavom (ďalej len „SHMÚ“) v rámci výstražného systému pre:
    a) II. stupeň výstrahy (teplota vzduchu spravidla v rozsahu 35 °C až 38 °C),
    b) III. stupeň výstrahy (teplota vzduchu spravidla nad 38 °C).

Čl. II
Odporúčané režimové opatrenia pre ochranu zdravia obyvateľstva

Okresným úradom a orgánom územnej samosprávy sa odporúča zabezpečiť primeranú informačnú kampaň pre verejnosť so zameraním na nasledujúce preventívne zásady ochrany zdravia:

1. **Pitný režim a saturácia organizmu:** Odporúča sa priebežný príjem tekutín počas celého dňa (spravidla v rozsahu 1,5 až 3 litre u dospelej osoby) bez ohľadu na subjektívny pocit smädu. Najvhodnejšia je čistá pitná voda, nízko-mineralizované stolové vody alebo nesladené čaje. Dôrazne sa neodporúča konzumácia alkoholických, silne kofeínových a presladených nápojov, ktoré prispievajú k dehydratácii. Na účely termoregulácie sa odporúča využívať vlažnú sprchu.
2. **Pohybová aktivita a expozícia solárnemu žiareniu:** V čase najintenzívnejšieho slnečného žiarenia (medzi 11:00 hod. a 17:00 hod.) sa odporúča minimalizovať pobyt na priamom slnku a zdržiavať sa v tieni či chladených priestoroch. Pri pohybe v exteriéri sa uprednostňuje ľahký, vzdušný odev svetlých farieb, pokrývka hlavy, slnečné okuliare a aplikácia ochranných krémov s faktorom minimálne SPF 30. Vykonávanie zvýšenej fyzickej námahy a športových aktivít sa odporúča obmedziť, prípadne ich presunúť na skoré ranné alebo neskoré večerné hodiny.
3. **Režim v budovách a optimálne využívanie technických zariadení (v súčinnosti s ÚVZ SR):** Interiéry sa odporúča chrániť pred prehrievaním pasívnym tienením (žalúzie, rolety, závesy). Vetranie interiérov je vhodné realizovať výlučne skoro ráno alebo neskoro večer. Pri využívaní klimatizačných jednotiek sa odporúča dbať na to, aby rozdiel medzi vonkajšou a vnútornou teplotou neprekročil 5 až 7 °C, čím sa predchádza teplotnému šoku. Používanie ventilátorov sa stáva neúčinným a neodporúča sa, ak teplota v miestnosti presiahne 35 °C.
4. **Prevencia v doprave a parkovaní:** Dôrazne sa upozorňuje na kritické nebezpečenstvo ponechávania detí, seniorov alebo domácich zvierat v zaparkovaných vozidlách, a to aj na krátky čas. Vodičom sa odporúča pred opustením automobilu dôsledne skontrolovať zadné sedadlá.
5. **Ochrana zraniteľných skupín a environmentálne aspekty:** Odporúča sa zvýšená vzájomná pozornosť voči zraniteľným osobám (deti, starší spoluobčania, chronicky chorí pacienti). Pre domáce a hospodárske zvieratá je potrebné zabezpečiť permanentný prístup k čerstvej vode a tieň. Vzhľadom na zvýšené riziko požiarov je nevyhnutné rešpektovať zákaz zakladania ohňa v prírode a odporúča sa racionálne, šetrné hospodárenie s vodnými zdrojmi (obmedzenie napúšťania bazénov či polievania trávnikov počas dňa).

Článok III
Odporúčaný rozsah opatrení pre orgány územnej samosprávy

Orgánom územnej samosprávy (obciam a mestám) sa v závislosti od ich technických a personálnych možností odporúča prijať a realizovať nasledujúce operatívne opatrenia:

1. Identifikovať a podľa možností sprístupniť verejnosti vhodné klimatizované alebo prirodzene chladné priestory (tzv. chladiace zóny v kultúrnych domoch, knižniciach a pod.).
2. Zabezpečiť dostupnosť pitnej vody vo frekventovaných zónach obcí a miest, napríklad prostredníctvom dočasného umiestnenia cisterien, distribúcie balenej vody alebo kontroly funkčnosti verejných pitných fontán.
3. Zabezpečiť kropenie a technologické ochladzovanie frekventovaných komunikácií a námestí s cieľom zníženia prašnosti a lokálnej teploty ovzdušia.
4. Prostredníctvom sociálnych služieb a terénnych pracovníkov zvýšiť monitoring osamelo žijúcich seniorov, imobilných občanov a osôb bez domova a poskytnúť im základnú asistenciu.
5. Upraviť režim chodu samosprávnych úradov v súlade s odporúčaniami pre ochranu zdravia pri práci (úprava pracovnej doby, zaradenie ochranných prestávok).

Článok IV
Súčinnosť a koordinačná rola okresných úradov

V prípade, že extrémne teploty spôsobia sekundárne krízové javy (napr. závažný výpadok zásobovania pitnou vodou, rozsiahle výpadky elektrickej energie z preťaženia siete či kritický nárast kolapsových stavov) a obec vyhlási mimoriadnu situáciu podľa § 15 ods. 1 písm. j) zákona č. 42/1994 Z. z., okresný úrad plní svoju koordinačnú a podpornú rolu voči samosprávam v tomto odporúčanom rozsahu súčinnosti:

1. Okresný úrad prostredníctvom odboru krízového riadenia poskytuje obciam odbornú konzultačnú pomoc pri procese vyhlasovania mimoriadnej situácie, spracovávaní príslušnej dokumentácie a metodickom vedení krízového štábu obce.
2. Okresný úrad prostredníctvom koordinačného strediska IZS napomáha obci pri zabezpečovaní súčinnosti s Hasičským a záchranným zborom (HaZZ), Dobrovoľnými hasičskými zbormi obcí (DHZO) a Policajným zborom, napr. pri technickej pomoci s distribúciou vody.
3. Pri kritickom nedostatku vody Okresný úrad metodicky usmerňuje a koordinuje komunikáciu s vodárenskými spoločnosťami a prípadne pomáha sprostredkovať požiadavky na nasadenie technických prostriedkov zo Správy štátnych hmotných rezerv SR (SŠHR) pre strategické objekty.
4. V prípade deficitu kapacít na strane obce Okresný úrad napomáha pri hľadaní riešení a koordinácii s Vyšším územným celkom (VÚC) ohľadom dočasného využitia iných vhodných (napr. štátnych) klimatizovaných objektov pre zraniteľné skupiny.

5. Ak rozsah mimoriadnej udalosti presiahne územné možnosti obce alebo postihne viacero obcí v okrese, prednosta Okresného úradu aktivuje Krízový štáb okresu a preberá koordináciu záchranných prác na území okresu.

Ing. Jaroslav Kmeť
generálny riaditeľ